

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

**ΥΠΟΘΕΣΗ Β.Μ.
ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
(Προσφυγή υπ' αριθμόν 53608/11)**

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

19 Δεκεμβρίου 2013

*Η απόφαση αυτή θα καταστεί οριστική, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις
που καθορίζονται στο άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης
Ενδέχεται να τύχει βελτιώσεων ως προς την μορφή*

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
REPUBLIQUE HELLENIQUE, MINISTERE DES AFFAIRES ETRANGERES
SERVICE DE TRADUCTION
HELLENIC REPUBLIC, MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
TRANSLATION SERVICE

Στην υπόθεση Β.Μ. κατά της Ελλάδος

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (Πρώτο Τμήμα), συνεδριάζον σε τμήμα συντιθέμενο από τους δικαστές :

Isabelle BERRO – LEFÈVRE *Πρόεδρο,*

Elisabeth STEINER

Khanlar HAJIYEV

Mirjana LAZAROVA TRAJKOVSKA

Julia LAFFRANQUE

Λίνο - Αλέξανδρο ΣΙΣΙΛΙΑΝΟ

Erik Mose

Δικαστές και

André WAMPACH

Αναπληρωτής Γραμματέας Τμήματος

Αφού διασκέφτηκε σε συμβούλιο την 26 Νοεμβρίου 2013,
Εκδίδει την ακόλουθη απόφαση, η οποία υιοθετήθηκε κατά την
ημερομηνία αυτήν.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1.- Η υπόθεση εισήχθη δυνάμει της υπ' αριθμόν 53608/11 προσφυγής, την οποία κατέθεσε κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας ο Β.Μ., ιρανός υπήκοος, («ο προσφεύγων»), ο οποίος προσέφυγε ενώπιον του Δικαστηρίου την 1^η Ιουλίου 2011 δυνάμει του άρθρου 34 της Συμβάσεως για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»). Η πρόεδρος του Τμήματος δέχθηκε το αίτημα της μη-γνωστοποίησης της ταυτότητάς του, το οποίο διατυπώθηκε από τον προσφεύγοντα (άρθρο 47 § 3 του κανονισμού).

2.- Ο προσφεύγων εκπροσωπήθηκε από τις κ. Λ.Μ. ΤΖΕΦΕΡΑΚΟΥ και Ε. ΤΣΑΛΟΠΟΥΛΟΥ, Δικηγόροι, μέλη του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών.

No Φ.092.22/8320

Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπήθηκε από τους πληρεξουσίους της κ.κ. Ι. ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟ, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και Δ. ΚΑΛΟΓΗΡΟ, Δικαστικό Αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3.- Ο προσφεύγων ισχυρίστηκε, ειδικότερα, παραβιάσεις των άρθρων 3, το οποίο λαμβάνεται μεμονωμένα και συνδυαζόμενο με το άρθρο 13 (προϋποθέσεις κράτησης), 3 και 13 συνδυαζόμενα (τρόποι εξέτασης των αιτήσεων ασύλου) και 5 § 1.

3.- Την 5^η Απριλίου 2012, η προσφυγή κοινοποιήθηκε στην Κυβέρνηση.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

Ι.- ΙΔΙΑΙΤΕΡΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΣ

5.- Ο προσφεύγων γεννήθηκε το 1985.

Α.- Διαδικασία σχετική με την έκδοση και την κράτηση του προσφεύγοντος.

6.- Ο προσφεύγων εξηγεί ότι ασκούσε στο Ιράν το επάγγελμα του δημοσιογράφου. Αντιτιθέμενος στο καθεστώς, συμμετείχε ενεργώς σε πολιτικές ενέργειες, όπως διαδηλώσεις, πορείες, διανομή προπαγανδιστικών φυλλαδίων, κλπ. Συνελήφθη δύο φορές. Η πρώτη σύλληψη έλαβε χώρα στο τέλος 2009 κατά την διάρκεια διαδηλώσεως. Κρατήθηκε, τότε, σε μυστικό περιβάλλον για 15 ημέρες, όπου βασανίσθηκε και μετά αποφυλακίσθηκε υπό όρους. Κατά την δεύτερη σύλληψή του στις αρχές 2010 ξυλοκοπήθηκε άγρια. Λόγω της κατάστασης της υγείας του, αποφυλακίσθηκε προσωρινά υπό όρους. Κληθείς να εμφανισθεί ενώπιον του Δικαστηρίου, αποφάσισε να εγκαταλείψει το Ιράν για την Τουρκία. Φοβούμενος ότι θα απελαθεί στην χώρα καταγωγής του, έφθασε στην Ελλάδα στις 10 Αυγούστου

2010 και ζήτησε πολιτικό άσυλο, αλλά οι αρχές δεν καταχώρησαν την αίτησή του.

7.- Την ίδια ημέρα, παρουσιάστηκε ενώπιον του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αλεξανδρουπόλεως. Δυνάμει της από 13 Αυγούστου 2010 αποφάσεως, ο εισαγγελέας αποφάσισε να αναστείλει την δίωξη του προσφεύγοντος, ώστε να αποσταλεί στην χώρα προέλευσής του. Εντούτοις, η αποστολή αυτή δεν πραγματοποιήθηκε.

8.- Την 14^η Αυγούστου 2010, ο Διευθυντής Αστυνομίας της Αλεξανδρουπόλεως αποφάσισε να προφυλακίσει τον προσφεύγοντα έως ότου να ληφθεί απόφαση για την απέλασή του εντός τριών ημερών. Η εν λόγω απόφαση κράτησης κοινοποιήθηκε στον προσφεύγοντα την ίδια ημέρα. Ο προσφεύγων ενημερώθηκε για την δυνατότητα να προβάλλει εντός προθεσμία 48 ωρών έγγραφες ή προφορικές ενστάσεις. Έλαβε, επίσης, φυλλάδιο στην αραβική γλώσσα, το οποίο ανέφερε τα δικαιώματά του ως αλλοδαπός υπό απέλαση.

9.- Δυνάμει της από 17 Αυγούστου 2010 αποφάσεως, ο Διευθυντής της Αστυνομίας της Αλεξανδρούπολης διέταξε την απέλαση του προσφεύγοντος για παραβίαση του άρθρου 83 του υπ' αριθμόν 3386/2005 νόμου. Διέταξε, επίσης, την συνέχιση της κράτησής του για περίοδο που δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες ως ύποπτος φυγής. Η απόφαση διευκρίνιζε ότι ο προσφεύγων ενημερώθηκε σε γλώσσα την οποία καταλάβαινε καλώς (αραβικά) για τα δικαιώματά του και τους λόγους της κράτησής του. Διευκρίνιζε, επίσης, ότι σε περίπτωση προσφυγής εκ μέρους του, η προσφυγή του θα αναστέλετο μόνο σε ό,τι αφορά την απέλαση. Ο προσφεύγων κρατήθηκε αρχικώς στην Αστυνομική Διεύθυνση Αλεξανδρουπόλεως.

10.- Στις 31 Αυγούστου 2010, ο προσφεύγων μεταφέρθηκε στο Κέντρο Κράτησης Μεταναστών της Βέννα (περιοχή Ροδόπη) για να περιμένει την αποστολή του στην Τουρκία.

11.- Στις 26 Σεπτεμβρίου 2010, ο προσφεύγων εξέφρασε έντονα την επιθυμία του να καταθέσει αίτηση χορήγησης ασύλου. Την

ίδια ημέρα, μεταφέρθηκε στην Αστυνομική Διεύθυνση Αλεξανδρουπόλεως για ενημερωθεί για την σχετική διαδικασία και κατέθεσε την αίτησή του.

12.- Στις 4 Οκτωβρίου 2010, ο προσφεύγων κατέθεσε την αίτηση ασύλου

13.- Στις 22 Οκτωβρίου 2010, ο προσφεύγων είχε συζήτηση σχετική με την απόκτηση ασύλου ενώπιον της δεύτερης συμβουλευτικής επιτροπής για τους πρόσφυγες. Ισχυρίστηκε ότι κατά την διάρκεια της συζήτησης αυτής, οι διερμηνείς (ένας Αφγανός και ένας αστυνομικός) δεν είχαν επαρκείς γλωσσολογικές ικανότητες, έτσι ώστε οι ισχυρισμοί του να μην καταγραφούν με ακρίβεια. Επιπλέον, ισχυρίζεται ότι οι αρχές δεν του επέτρεπαν να προσκομίσει προς συζήτηση τις φωτογραφίες και τα έγγραφα υπό μορφή εγγράφου ή DVD, τα οποία αποδεικνύουν την ποιότητά του ως δημοσιογράφου και την εμπλοκή του στις δραστηριότητες κατά του καθεστώτος. Επιπλέον, οι αρχές του ζήτησαν να προσκομίσει επίσημες μεταφράσεις των εγγράφων, τα οποία είχαν συνταχθεί στην περσική γλώσσα.

14.- Στις 3 Νοεμβρίου 2010, ο Διευθυντής της Αστυνομίας απέρριψε την αίτηση ασύλου του προσφεύγοντος και διέταξε την απέλασή του εντός προθεσμίας εξήντα ημερών από την κοινοποίηση της απορριπτικής αποφάσεως. Η απόφαση του Διευθυντού της Αστυνομίας αιτιολογήθηκε ως εξής :

«Σχετικά (...) με τα στοιχεία του φακέλου και την συζήτηση, η Επιτροπή έκρινε, ομοφώνως, ότι ο προσφεύγων δεν πληροί τις νόμιμες προϋποθέσεις για να αναγνωρισθεί πρόσφυγας και να του χορηγηθεί άσυλο. Στην αρχική του αίτηση, δήλωσε ότι διέφυγε από την χώρα του, επειδή η ζωή του βρισκόταν σε κίνδυνο, ότι φοβόταν ότι θα διωκόταν και θα του στερούσαν την ελευθερία του (...) λόγω του ότι αντιστεκόταν στο καθεστώς (...) και συνέχιζε δραστηριότητες εναντίον του και ότι είχε φυλακισθεί δύο φορές, ότι είχε ξυλοκοπηθεί και υπέστη σωματικές κακώσεις (...). Εντούτοις, ενώπιον της Επιτροπής δήλωσε ότι είχε

No Φ.092.22/8320

αποφασίζει να εγκαταλείψει την χώρα του, επειδή έγραφε στην εφημερίδα άρθρα που έκριναν την κυβέρνηση και το πολιτικό καθεστώς και είχε συλληφθεί και φυλακισθεί, αλλά είχε αποφυλακισθεί αφού κατέβαλε εγγύηση πέντε χιλιάδες δολάρια. Δήλωσε, επίσης, ότι δεν επιθυμούσε να παύσει την δραστηριότητά του ως δημοσιογράφος και ότι για τον λόγο αυτό αποφάσισε να εγκαταλείψει την χώρα του. Δήλωσε, επίσης, ότι μπορούσαν να αναζητήσουν τα άρθρα του στο διαδίκτυο. Εντούτοις, παρόμοια έρευνα δεν επέτρεψε την εξακρίβωση των ισχυρισμών του, επειδή δεν ήταν σε θέση να αναφέρει ιστοσελίδα που περιείχε τα άρθρα του. Κατέθεσε έγγραφα, τα οποία, σύμφωνα με τα λεγόμενά του, μπορούσαν να βεβαιώσουν την ταυτότητά του, αλλά, παρά το γεγονός ότι είχε την δυνατότητα να τα μεταφράσει, δεν το έκανε. (...) Οι ισχυρισμοί του δεν είναι βάσιμοι, η ακρίβειά τους δεν προκύπτει από κανένα αποδεικτικό στοιχείο. Επιπλέον, δεν δύναται να θεμελιωθεί φόβος δίωξης για τις αρχές τις χώρας του για λόγους ρατσιστικούς, θρησκευτικούς που συνδέονται με την εθνικότητα, την κοινωνική τάξη ή πολιτικές πεποιθήσεις, που του επιτρέπουν να αναγνωρίσει την ιδιότητα του πρόσφυγα (...) Συνεπώς, η αίτησή του είναι εμφανώς αβάσιμη και καταχρηστική, επειδή όπως προκύπτει από ό,τι προηγείται, χρησιμοποιεί την αίτηση και την διαδικασία ασύλου, ώστε να διευκολύνει την εδώ παραμονή του, να βρει εργασία και να βελτιώσει τις συνθήκες ζωής του.

15.- Στις 22 Νοεμβρίου 2010 δημοσιεύθηκε το υπ' αριθμόν 114/2010 διάταγμα σχετικό με το καθεστώς του πρόσφυγα, το οποίο αντικαθιστούσε το μέχρι τότε ισχύον υπ' αριθμόν 81/2009 διάταγμα.

16.- Στις 25 Νοεμβρίου 2010, ο προσφεύγων, τον οποίο ν είχε αναλάβει δικηγόρος του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες, ο οποίος επισκεπτόταν τα Κέντρα Κράτησης της Αλεξανδρούπολης, απέστειλε στον Διευθυντή της Αστυνομίας αίτηση με την οποία ζητούσε την μεταφορά του σε εξειδικευμένο κέντρο για τα θύματα βασανιστηρίων, ώστε να υποστεί εξετάσεις και ιατρική

No Φ.092.22/8320

φροντίδα. Ισχυριζόταν ότι υπέστη σοβαρά βασανιστήρια από τις ιρανικές αρχές – κρέμασμα με τα χέρια δεμένα πίσω από την πλάτη, εγκαύματα, ξυλοδαρμούς, κτυπήματα στο κεφάλι. Από την άλλη πλευρά, κατήγγειλε τις συνθήκες κράτησής του από την σύλληψή του στην Ελλάδα και τις χαρακτήριζε απαράδεκτες, εξευτελιστικές και επιβαρυντικές για την ευαίσθητη υγεία του. Διευκρίνιζε ότι ο υπερπληθυσμός, η έλλειψη προϊόντων υγιεινής, ρούχων και θερμάνσεως, η βρωμιά, η έλλειψη χώρου για ύπνο, περπάτημα και άσκηση, η περιορισμένη επικοινωνία με το εξωτερικό, η απουσία διερμηνέα και η δύσκολη πρόσβαση σε ιατρό ή ψυχολογική υποστήριξη είχαν δημιουργήσει μέσα του συναισθήματα φόβου, κατωτερότητας και μεγάλου άγχους.

17.- Στις 6 Δεκεμβρίου 2010, ο προσφεύγων κατέθεσε ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου Αλεξανδρουπόλεως ενστάσεις κατά της κράτησής του. Στηρίχθηκε ρητώς στα άρθρα 3 και 5 της Σύμβασης και ζήτησε από το Δικαστήριο να εξετάσει την νομιμότητα της κράτησής του σχετικά με την αίτηση ασύλου, καθώς και την αναστολή της απέλασης και παραπονιόταν για τις ανυπόφορες συνθήκες κράτησης.

18.- Ειδικότερα, σε ό,τι αφορούσε τις συνθήκες κράτησης στο Τμήμα Συνοριακής Φύλαξης Φερών και ειδικότερα το Τμήμα Συνοριακής Φύλαξης Σουφλίου, ο προσφεύγων υπογράμμισε τον υπερπληθυσμό, την ανθυγιεινότητα, την έλλειψη προϊόντων υγιεινής, ρούχων, θέρμανσης, χώρου για ύπνο, περπάτημα, την αδυναμία πρόσβασης σε περίθαλψη και περιορισμούς στην επικοινωνία με τον εξωτερικό κόσμο. Επικαλούμενος την απόφαση *S.D κατά Ελλάδος* (αρ. 53541/07, 11 Ιουνίου 2009), η οποία είχε καταδικάσει την Ελλάδα για τις συνθήκες κράτησης στο Τμήμα Συνοριακής Φύλαξης Σουφλίου, δήλωσε ότι οι συνθήκες είχαν επιδεινωθεί έκτοτε λόγω του υπερπληθυσμού. Για τον λόγο αυτό κατέθεσε έγγραφο, το οποίο είχε συντάξει η Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους

No Φ.092.22/8320

Πρόσφυγες Διευκρίνιζε, επιπλέον, ότι η κατάσταση της υγείας του είχε επιδεινωθεί λόγω των βασανιστηρίων που υπέστη στο Ιράν και των διαδοχικών χειρουργικών επεμβάσεων στους πνεύμονες. Δήλωσε ότι η επιδείνωση αυτή συνεπαγόταν συναισθήματα κατωτερότητας, φοβίας και έντονου άγχους σε τέτοιο σημείο ώστε να ράψει το στόμα του και να επιχειρήσει να αυτοκτονήσει. Προσκόμισε ιατρικό πιστοποιητικό του νοσοκομείου, όπου είχε οδηγηθεί.

19.- Την ίδια ημέρα (6 Δεκεμβρίου 2010), το Διοικητικό Δικαστήριο έκρινε ότι η κράτηση ήταν νόμιμη και απέρριψε τις ενστάσεις για τους ακόλουθους λόγους :

«(... ..) Δεν προκύπτει από τον φάκελο ότι ο προσφεύγων είχε καταθέσει αίτηση ακυρώσεως κατά της απορριπτικής αποφάσεως του Διευθυντού της Αστυνομίας Αλεξανδρουπόλεως. Ο τρόπος με τον οποίον ο προσφεύγων εισήχθη στην επικράτεια, οι συνθήκες σύλληψής του, η έλλειψη στοιχείων ταυτότητας καθώς και όπως προκύπτει από την προαναφερόμενη απόφαση συνδυαζόμενη με το γεγονός ότι ο προσφεύγων (...) επωφελήθηκε εγγράφου σε ξένη γλώσσα, μη επικυρωμένο ούτε μεταφρασμένο, το οποίο φαινόταν ότι αποτελούσε έγγραφο ταυτότητας, το γεγονός ότι δεν είχε γνωστή και σταθερή κατοικία κατά την παραμονή του, συνηγορούν στο ότι θεωρείται ύποπτος φυγής. Επιπλέον, οι ισχυρισμοί που αφορούν την ευαίσθητη κατάσταση της υγείας του δεν αποδείχθηκαν, επειδή δεν στηρίζονταν σε κάποιο αποδεικτικό στοιχείο. Τέλος, οι ισχυρισμοί σχετικά με τις κακές συνθήκες κράτησης δεν είναι βάσιμες».

20.- Στις 9 Δεκεμβρίου 2010, ο προσφεύγων, μέσω των δικηγόρων του Ελληνικού Συμβουλίου για τους Πρόσφυγες, ζήτησε από τον Υπουργό Κοινωνικής Αλληλεγγύης να του βρουν χώρο φιλοξενίας σύμφωνα με το υπ' αριθμόν 220/2007 διάταγμα.

21.- Στις 9 Δεκεμβρίου 2010, ο προσφεύγων κατέθεσε προσφυγή κατά της απόρριψης της αίτησής του για χορήγηση ασύλου, σύμφωνα με το άρθρο 32 § 2του υπ' αριθμόν 114/2010 διατάγματος.

22.- Στις 10 Δεκεμβρίου 2010, η Εισαγγελία απήντησε στο Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες, ότι όλες οι υποδομές υποδοχής για τους αλλοδαπούς, όπως ο προσφεύγων, ήταν τότε πλήρεις και ότι ο τελευταίος ήταν εγγεγραμμένος σε λίστα προτεραιότητας σε περίπτωση που υπάρξει κενή θέση, κατάσταση, η οποία θα παρουσιαζόταν προφανώς σε προθεσμία μιας εβδομάδος.

23.- Στις 27 Δεκεμβρίου 2010, ο προσφεύγων κατέθεσε εκ νέου ενστάσεις σχετικές με την νομιμότητα της κράτησής του (άρθρο 76 § 5 του υπ' αριθμόν 3386/2005 νόμου). Επικαλέσθηκε ως καινούργιο γεγονός την προσφυγή κατά της 3 Νοεμβρίου 2010 απόφασης, δυνάμει της οποίας ο αρχηγός της αστυνομίας απέρριψε την αίτησή του για χορήγηση ασύλου.

24.- Στις 28 Δεκεμβρίου 2010, το Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες ενημέρωσε το Διοικητικό Δικαστήριο Αλεξανδρουπόλεως, ότι ο προσφεύγων θα μπορούσε να φιλοξενηθεί προσωρινώς στο ξενοδοχείο «Άρης» στην Αθήνα (οδός Πειραιώς αρ. 7)

25.- Στις 3 Ιανουαρίου 2011, το Διοικητικό Δικαστήριο Αλεξανδρουπόλεως διέταξε την αποφυλάκιση του προσφεύγοντος, λόγω του ότι η παράταση της κράτησης ήταν παράνομη. Ανέφερε ότι από τα στοιχεία που του υποβλήθηκαν, ο προσφεύγων είχε ασκήσει προσφυγή κατά της απόφασης απόρριψης της αίτησης χορήγησης ασύλου, προτίθετο να εξαντλήσει τα εσωτερικά ένδικα μέσα και ότι μη κυβερνητική οργάνωση αναλάμβανε την φιλοξενία του. Αναφερόμενο στην απόφαση του Δικαστηρίου στην από 11 Ιουνίου 2009 υπόθεση *Σ.Δ. κατά Ελλάδος*, προσέθεσε ότι δεν ορίζει προθεσμία για την αναχώρηση του προσφεύγοντος, επειδή η σχετική με την νομιμότητα της κράτησής του απόφαση δεν έπρεπε να εξαρτάται από την αναχώρηση του προσφεύγοντος από την Ελλάδα. Το Δικαστήριο κάλεσε το Ελληνικό Συμβούλιο για τους πρόσφυγες να προσκομίσουν βεβαίωση, που να πιστοποιεί ότι ο προσφεύγων είχε γίνει δεκτός στο κέντρο φιλοξενίας.

26.- Στις 3 Ιανουαρίου 2011, στον προσφεύγοντα χορηγήθηκε το δελτίο αιτήσαντος πολιτικού ασύλου, το οποίο έπρεπε να ανανεώσει με δική του επιμέλεια στις 2 Ιουλίου 2011. Εντούτοις, δεν προέβη σε διαδικασία ανανεώσεώς της.

27.- Στις 10 Οκτωβρίου 2011, ο προσφεύγων δεν εμφανίσθηκε ούτε και ενώπιον της Επιτροπής Προσφυγών σε θέματα προσφύγων, η οποία έπρεπε να εξετάσει την προσφυγή του. Ο αστυνομικός, ο οποίος μετέβη στην οδό Πειραιώς αρ. 7 στην Αθήνα για να του επιδώσει την κλήση προς εμφάνιση δεν τον βρήκε στην παραπάνω διεύθυνση. Βεβαίωσε ότι αλλαγή διευθύνσεως δεν αναφέρθηκε από τον προσφεύγοντα.

28.- Στις 24 Φεβρουαρίου 2012, η Επιτροπή Προσφυγών θεώρησε ότι ο προσφεύγων παραιτήθηκε σιωπηρώς της προσφυγής του λόγω του ότι δεν παρουσιάσθηκε ενώπιον των αρχών για να ζητήσει την ανανέωση του δελτίου αιτήσαντος πολιτικού ασύλου και ότι δεν ενδιαφέρεται πλέον για την εξέταση της προσφυγής του.

29.- Κατά την κατάθεση της προσφυγής του στο Δικαστήριο την 1^η Ιουλίου 2011, ο προσφεύγων είχε ήδη εγκατασταθεί στο Ηνωμένο Βασίλειο. Δήλωσε, ο ίδιος, στην ιστοσελίδα στον δικτυακό τόπο του Πανεπιστημίου « S », ότι ήταν φοιτητής του εν λόγω πανεπιστημίου καθώς και μέλος της Διεθνούς Αμνηστίας και του Κομμουνιστικού – Εργατικού Κόμματος του Ιράν.

B.- ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΡΑΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΦΕΥΓΟΝΤΑ

30.- Ο προσφεύγων κρατήθηκε κατ' αρχήν στην Αστυνομική Διεύθυνση Αλεξανδρουπόλεως από τις 10 έως τις 31 Αυγούστου 2010, κατόπιν στο Τμήμα Συνοριακής Φύλαξης Φερών, στο Κέντρο Κράτησης Προσφύγων της Βέννα και στο Τμήμα Συνοριακής Φύλαξης Σουφλίου, από όπου αποφυλακίσθηκε στις 3 Ιανουαρίου 2011.

1.- Η εκδοχή του προσφεύγοντος

31.- Ο προσφεύγων υπογραμμίζει ότι οι συνθήκες κράτησης στους προαναφερομένους χώρους καθιστούσαν αδύνατη ακόμα και κράτηση σύντομης διάρκειας. Ισχυρίζεται ότι κατά την κράτησή του, δεν έβγαινε ποτέ από τα κτίρια και δεν είδε ποτέ τον ουρανό, κάτι που είχε ολέθρια επίδραση στην φυσική και ψυχολογική του κατάσταση. Στις 29 Νοεμβρίου 2010, ενώ κρατείτο στο Τμήμα Συνοριακής Φύλαξης Σουφλίου και για να διαμαρτυρηθεί, έραψε το στόμα του. Επιχείρησε να θέσει τέλος στις ημέρες αυτές.

32.- Το μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, το Τμήμα Συνοριακής Φύλαξης Σουφλίου φιλοξενούσε 100 – 200 άτομα, άνδρες, γυναίκες και παιδιά, σε χώρο χωρητικότητας 25 ατόμων. Ορισμένοι κρατούμενοι, μεταξύ των οποίων και ο ίδιος, ήταν υποχρεωμένοι να κοιμηθούν ακόμα και στο έδαφος, δίπλα στα βρώμικα νερά από τις τουαλέτες, ή καθιστοί. Η ίδια κατάσταση υφίστατο στο Τμήμα Συνοριακής Φύλαξης Φερών, το οποίο φιλοξενούσε πλέον των 100 ατόμων. Η πρόσβαση στο τηλέφωνο ήταν πολύ περιορισμένη και έπρεπε να ήταν κάποιος εφοδιασμένος με τηλεκάρτα, κάτι που εξαρτάτο από την θέληση των φυλάκων. Στους χώρους κράτησης, δεν υπήρχαν καρέκλες, τραπέζια ή χώρος τακτοποίησης. Ο προσφεύγων δεν είχε προϊόντα τουαλέτας ή υγιεινής. Κάποιες κουβέρτες ήταν ελεεινές, το νερό δεν ήταν πόσιμο (οι κρατούμενοι έπρεπε να αγοράζουν μπουκάλια μεταλλικό νερό) και η τροφή ήταν κακής ποιότητας. Δεν υπήρχε θέρμανση, αν και ο χειμώνας είναι τραχύς στην περιοχή του Έβρου.

33.- Η πρόσβαση σε ιατρική περίθαλψη ήταν περιορισμένη και οι διαμετακομίσεις στο νοσοκομείο δεν καταγράφονταν από τις αρχές.

34.- Τέλος, δεν ήταν παρών διερμηνέας και οι κρατούμενοι, όπως ο προσφεύγων, δεν ενημερώνονταν για τους λόγους και την διάρκεια της κράτησής τους. Δεν δόθηκε ενημέρωση για τα

δικαιώματα των κρατουμένων και την διαδικασία για την χορήγηση πολιτικού ασύλου.

2.- Η εκδοχή της Κυβέρνησης

35.- Το Τμήμα Συνοριακής Φύλαξης Φερών προοριζόταν για κρατήσεις σύντομης διάρκειας, τον απαραίτητο χρόνο για την αναγνώριση των αλλοδαπών και την αναμονή υιοθέτησης των αποφάσεων απέλασης. Οι κρατούμενοι λαμβάνουν προϊόντα προσωπικής υγιεινής και δύνανται να περπατήσουν στην αυλή υπό ασφαλείς συνθήκες. Η διατροφή τους περιλαμβάνει τρία γεύματα ημερησίως προσαρμοσμένα στις θρησκευτικές τους πεποιθήσεις και τις διατροφικές τους συνήθειες.

36.- Το Τμήμα Συνοριακής Φύλαξης της Βέννα περιλαμβάνει έξι κοιτώνες συνολικής χωρητικότητας 220 ατόμων, ήτοι 35 – 37 ανά κοιτώνα. Οι αρχές φροντίζουν ώστε ο αριθμός των κρατουμένων να μην υπερβαίνει τον αριθμό αυτό. Κατά την περίοδο κράτησης του προσφεύγοντος, το κέντρο φιλοξενούσε συνολικά 150 κρατουμένους.

37.- Οι κοιτώνες αερίζονται και φωτίζονται επαρκώς και διαθέτουν σύστημα θέρμανσης. Έχουν απολυμανθεί, απαλλαγεί από έντομα και ερπετά. Κάθε κοιτώνας είναι εξοπλισμένος με ξεχωριστή τουαλέτα και ντους με ζεστό νερό. Οι κρατούμενοι λαμβάνουν προϊόντα υγιεινής. Διαθέτουν κρεβάτι, μαξιλάρι, δύο σεντόνια καθώς και δύο ή τρεις κουβέρτες τον χειμώνα. Την διατροφή τους εξασφάλιζαν διάφορα εστιατόρια με τα οποία οι αρχές είχαν συνάψει συμβόλαια. Τα εστιατόρια παρέχουν γεύματα ύψους € 5,87 ευρώ ημερησίως και για κάθε κρατούμενο. Τα γεύματα δεν περιλαμβάνουν απαγορευμένα από την θρησκεία των κρατουμένων τρόφιμα. Περίπατος πραγματοποιείται καθημερινώς με βάση τον αριθμό των κρατουμένων και την εποχή. Είναι δυνατόν να βγαίνουν σε μία ημέρα οι κρατούμενοι δύο ή τριών κοιτώνων.

38.- Το Τμήμα Συνοριακής Φύλαξης Σουφλίου βρίσκεται στο εσωτερικό της Αστυνομικής Διεύθυνση και έχει χωρητικότητα τριών ατόμων. Διαθέτει ντους και τουαλέτα. Η διατροφή είναι σε υψηλό επίπεδο. Οι κρατούμενοι έχουν πρόσβαση σε καρτοτηλέφωνο και δύνανται να επικοινωνήσουν χωρίς εμπόδιο με τους δικηγόρους και τους οικείους τους.

II.- ΟΙΚΕΙΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ

39.- Τα άρθρα 2 και 76 (συνθήκες και διοικητική διαδικασία απέλασης), 77 (προσφυγή κατά της διοικητικής απέλασης), 78 και 83 του υπ' αριθμόν 3386/2005 νόμου σχετικά με την είσοδο, παραμονή και κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια, όπως ίσχυαν κατά την στιγμή τέλεσης των γεγονότων, ορίζουν :

Άρθρο 2

*«1. Οι διατάξεις του νόμου αυτού δεν έχουν εφαρμογή
(...)*

γ. Στους πρόσφυγες και στα πρόσωπα που έχουν υποβάλει αίτηση για την αναγνώριση του καθεστώτος του πρόσφυγα, κατά την έννοια της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 (...)».

Άρθρο 76

*« 1.Η διοικητική απέλαση αλλοδαπού επιτρέπεται εφόσον:
(...)*

γ. Η παρουσία του στο ελληνικό έδαφος είναι επικίνδυνη για την δημόσια τάξη ή ασφάλεια της Χώρας.

2. Η απέλαση διατάσσεται με απόφαση του οικείου Αστυνομικού Διευθυντή και, (...) αφού προηγουμένως δοθεί στον αλλοδαπό προθεσμία τουλάχιστον σαράντα οκτώ ωρών για να υποβάλει τις αντιρρήσεις του.

3. Εφόσον ο αλλοδαπός εκ των εν γένει περιστάσεων κρίνεται ύποπτος φυγής ή επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη ή αποφεύγει ή

No Φ.092.22/8320

παρεμποδίζει την προετοιμασία της αναχώρησής του ή τη διαδικασία απομάκρυνσής του, με απόφαση των οργάνων της προηγούμενης παραγράφου, διατάσσεται η προσωρινή κράτηση του μέχρι την έκδοση, εντός τριών (3) ημερών, απόφασης ως προς την απέλαση του. (...). Ο αλλοδαπός που κρατείται, μπορεί να προβάλει και αντιρρήσεις κατά της απόφασης κράτησης ενώπιον του προέδρου (...) του διοικητικού πρωτοδικείου, (...).

4. Σε περίπτωση που ο προς απέλαση αλλοδαπός δεν κρίνεται ύποπτος φυγής ή επικίνδυνος για τη δημόσια τάξη ή ο πρόεδρος του διοικητικού πρωτοδικείου διαφωνεί ως προς την κράτηση του, με την ίδια απόφαση τάσσεται σε αυτόν προθεσμία προς αναχώρηση, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα ημέρες.

5. Η κατά τις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου αυτού απόφαση μπορεί να ανακληθεί ύστερα από αίτηση των διαδίκων, αν η αίτηση ανάκλησης στηρίζεται σε νέα στοιχεία (...).

Άρθρο 77

«Κατά της απόφασης απέλασης δικαιούται ο αλλοδαπός να προσφύγει μέσα σε προθεσμία πέντε ημερών από την κοινοποίηση της στον Υπουργό Δημόσιας Τάξης ή στο εξουσιοδοτούμενο από αυτόν όργανο. Η σχετική απόφαση εκδίδεται μέσα σε τρεις εργάσιμες ημέρες από την άσκηση της προσφυγής. Η άσκηση προσφυγής συνεπάγεται την αναστολή εκτέλεσης της απόφασης. Σε περίπτωση κατά την οποία με την απόφαση απέλασης έχει διαταχθεί και η κράτηση, η αναστολή αφορά μόνο την απέλαση».

Άρθρο 78

«Αν δεν είναι εφικτή η άμεση απέλαση του αλλοδαπού από τη Χώρα για λόγους ανωτέρας βίας, ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης (...) μπορεί, με απόφαση του, να αναστείλει την εκτέλεση της απόφασης

απέλασης. Με όμοια απόφαση επιβάλλονται στον αλλοδαπό περιοριστικοί όροι».

Άρθρο 83

1. Ο υπήκοος τρίτης χώρας, που εξέρχεται ή επιχειρεί να εξέλθει από το ελληνικό έδαφος ή εισέρχεται ή επιχειρεί να εισέλθει σε αυτό χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις, τιμωρείται με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών μηνών και χρηματική ποινή τουλάχιστον χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ.

(...)

2. Στην περίπτωση αυτή, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών μπορεί να ανακαλέσει την απόφαση του για αποχή από την ποινική δίωξη, ύστερα από έγκριση του εισαγγελέα εφετών, εφόσον δεν έχει παρέλθει ένα έτος από την ημέρα της παράνομης εισόδου στη Χώρα του υπηκόου τρίτης χώρας».

40.- Τα άρθρα του υπ' αριθμόν 114/2010 διατάγματος σχετικό με το καθεστώς του πρόσφυγα και την ενιαία διαδικασία που εφαρμόζεται στους αλλοδαπούς και ανιθαγενείς προβλέπουν :

Άρθρο 5

«1. Οι αιτούντες [ασύλου] επιτρέπεται να παραμένουν στη Χώρα μέχρι την ολοκλήρωση της διοικητικής διαδικασίας εξέτασης της αίτησης και δεν απομακρύνονται με οποιοδήποτε τρόπο».

Άρθρο 6

«1. Οι αιτήσεις δεν απορρίπτονται, ούτε αποκλείεται η εξέτασή τους για μόνο το λόγο ότι δεν υποβλήθηκαν το ταχύτερο δυνατό.

2. Οι αποφάσεις επί των αιτήσεων λαμβάνονται σε ατομική βάση, μετά από εμπειριστατωμένη, αντικειμενική και αμερόληπτη εξέταση(...).

Άρθρο 13

No Φ.092.22/8320

«1. Υπήκοος τρίτης χώρα ή ανιθαγενής, που αιτείται διεθνούς προστασίας, δεν κρατείται για μόνο το λόγο ότι εισήλθε και παραμένει παράνομα στη χώρα. Πρόσωπο, το οποίο κατά το χρόνο που κρατείται υποβάλλει αίτηση διεθνούς προστασίας, παραμένει υπό κράτηση εάν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου.

2. Η κράτηση των αιτούντων σε κατάλληλο χώρο επιτρέπεται κατ' εξαίρεση και εφόσον δεν μπορούν να εφαρμοσθούν εναλλακτικά μέτρα, για έναν από τους παρακάτω λόγους :

α) Δεν φέρει ή έχει καταστρέψει τα ταξιδιωτικά του έγγραφα και είναι αναγκαίο να διαπιστωθεί η ταυτότητά του, οι συνθήκες εισόδου και τα πραγματικά στοιχεία προέλευσής του, (...).

β) Συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη, για λόγους που αναλύονται ειδικώς στην απόφαση κράτησης.

γ) Κρίνεται αναγκαία για την ταχεία και αποτελεσματική εξέταση του αιτήματος.

(...)

4. Η κράτηση αυτή επιβάλλεται για το απολύτως αναγκαίο χρονικό διάστημα και σε καμία περίπτωση δεν δύναται να υπερβαίνει τις ενενήντα (90) ημέρες. Εάν ο αιτών έχει προηγουμένως κρατηθεί εν όψει διοικητικής απέλασής του, ο συνολικός χρόνος κράτησης δεν δύναται να υπερβεί τις εκατόν ογδόντα (180) ημέρες.

5. Οι αιτούντες που κρατούνται σύμφωνα με τις προαναφερόμενες παραγράφους, έχουν τα δικαιώματα προσφυγής και υποβολής αντιρρήσεων που προβλέπονται στην παρ. 3 του άρθρου 76 του ν. 3386/2005, όπως ισχύει.

6. Στις περιπτώσεις κράτησης αιτούντων, οι αρμόδιες αρχές παραλαβής ή εξέτασης, (...) εφαρμόζουν τα ακόλουθα:

(...)

δ. Παρέχουν στους κρατούμενους την προσήκουσα ιατρική φροντίδα.

ε. Διασφαλίζουν το δικαίωμα για νομική εκπροσώπηση των κρατουμένων.

στ. Μεριμνούν ώστε οι κρατούμενοι να ενημερώνονται για τους λόγους και την διάρκεια της κράτησης.».

Άρθρο 26

Επιτροπή Προσφυγών

«1. Με απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη συνιστάται μία ή περισσότερες Επιτροπές Προσφύγων που λειτουργούν στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και έχουν αποφασιστική αρμοδιότητα. (...) Οι Επιτροπές αποτελούνται από :

α. έναν υπάλληλο του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ή Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, (...), ως πρόεδρο

β. έναν εκπρόσωπο της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες και

γ. έναν νομικό, με εξειδίκευση στο προσφυγικό δίκαιο ή το δίκαιο των δικαιωμάτων του ανθρώπου, ως μέλη

(...)

5. Κάθε Επιτροπή καλεί τον προσφεύγοντα, ο οποίος ενημερώνεται το αργότερο πέντε (5) ημέρες πριν την ημερομηνία εξέτασής του και σε γλώσσα που κατανοεί για τον τόπο και την ημερομηνία εξέτασης της προσφυγής του, καθώς και για το δικαίωμά του να παραστεί αυτοπροσώπως ή και με τον δικηγόρο ή άλλο σύμβουλό του ενώπιόν της, για να εκθέσει προφορικά, με την βοήθεια κατάλληλου διερμηνέα, τα επιχειρήματά του και να δώσει διευκρινίσεις ή να υποβάλει τυχόν συμπληρωματικά στοιχεία.

6. Η απόφαση της Επιτροπής Προσφυγών επιδίδεται στον αιτούντα κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 7 και κοινοποιείται στον Υπουργό Προστασία του Πολίτη. Απόφαση που απορρίπτει προσφυγή τάσσει στον

αιτούντα προθεσμία αναχώρησής του από τη χώρα, η οποία δεν δύναται να υπερβαίνει τις ενενήντα (90) ημέρες».

Άρθρο 32

Μεταβατικές διατάξεις

«Αιτούντες των οποίων οι αιτήσεις απορρίφθηκαν βάσει των διατάξεων του Π.Δ. 81/2009 (Α' 99), δύναται, εφόσον δεν έχουν ασκήσει αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας τριών μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, να υποβάλλουν προσφυγή ενώπιον των Επιτροπών Προσφυγών του άρθρου 26.

ΙΙΙ. ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΘΕΣΜΩΝ

Α.- Διαπιστώσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την πρόληψη των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας (CPT)

Μετά από πολλές πρόσφατες επισκέψεις στην Ελλάδα, η CPT συνέταξε τις ακόλουθες διαπιστώσεις :

Ι. Στην από 17 Νοεμβρίου 2010 αναφορά, η οποία συνετάγη συνεπεία της επίσκεψης από 17 έως 29 Σεπτεμβρίου 2009

41.- Το Κέντρο Κράτησης της Βέννα είχε επίσημη χωρητικότητα 222 ατόμων και, κατά την επίσκεψη, φιλοξενούσε 201 άρρενες κρατούμενους στους πέντε μεγάλους κοιτώνες. Το κέντρο ήταν στην ίδια κατάσταση με αυτή που παρατηρήθηκε το 2007 : κακώς αεριζόμενο, βρώμικο και κακοσυντηρημένο, με σπασμένα τζάμια. Στις 8 Αυγούστου 2009, το συνδικάτο της τοπικής αστυνομίας απέστειλε επιστολή στις περιφερειακές αρχές της Ροδόπης ζητούσε την λήψη επείγοντων μέτρων, ώστε να βελτιωθούν οι υλικές συνθήκες και οι συνθήκες υγιεινής, συμπεριλαμβανομένου του συστηματικού καθαρίσματος των θαλάμων και την εγκατάσταση πτέρυγας για τους

αρρώστους. Οι αρχές δεν προέβησαν εντούτοις σε διαδικασία, λόγω έλλειψης οικονομικών μέσων.

42.- Παρά την ύπαρξη δύο μεγάλων αυλών, στους κρατούμενους δεν επιτρεπόταν να βγαίνουν παρά κάθε δύο ημέρες για δύο ώρες.

2. Στην από 10 Ιανουαρίου 2012, η οποία συνετάγη συνεπεία της επίσκεψης από 19 έως 27 Ιανουαρίου 2011

43.- Η Αστυνομική Διεύθυνση και το Τμήμα Συνοριακής Φύλαξης Σουφλίου περιελάμβαναν διώροφο κτίριο, το οποίο προοριζόταν για την κράτηση. Το κτίριο περιελάμβανε δύο στενούς κοιτώνες, οι οποίοι χωρίζονταν με παραβάν. Καθένας από αυτούς είχε υπερυψωμένο δάπεδο, πάνω στο οποίο κοιμόντουσαν οι κρατούμενοι. Υπήρχε, επίσης, κοινός χώρος, ο οποίος είχε πρόσβαση στην αίθουσα ντους και στην τουαλέτα. Η συνολική επιφάνεια του χώρου κράτησης ήταν 110 m². Την ημέρα επίσκεψης της αντιπροσωπείας της CPT, κρατούντο 146 άνδρες. Για να έχει κάποιος πρόσβαση στους κοιτώνες, έπρεπε να υπερπηδήσει σώματα, επειδή δεν υπήρχε τετραγωνικό εκατοστό του εδάφους ελεύθερο. Ορισμένοι κρατούμενοι κοιμόντουσαν ακόμα και στο χώρο ανάμεσα στην οροφή του ντους και την σκεπή. Η μυρωδιά των σωμάτων ήταν καταθλιπτική. Λειτουργούσε μόνο μία τουαλέτα και ένα ντους με κρύο νερό. Πολλοί ανέφεραν στην αντιπροσωπεία ότι ουρούσαν το πρωί σε πλαστικά μπουκάλια ή σακούλες. Το φως και ο αερισμός ήταν ανεπαρκείς. Δεν υπήρχε η δυνατότητα σωματικής άσκησης στο εξωτερικό. Η τροφή ήταν ανεπαρκής και διατυπώθηκαν παράπονα σύμφωνα με τα οποία οι πιο δυνατοί κρατούμενοι εμπόδιζαν τους άλλους κρατούμενους να φάνε την μερίδα τους. Περίπου 65 άτομα κρατούντο στο κέντρο για περισσότερο από τέσσερις εβδομάδες και 13 για παραπάνω από τρεισήμισι μήνες

44.- Την ημέρα επίσκεψης της αντιπροσωπείας στην Αστυνομική Διεύθυνση και το Τμήμα Συνοριακής Φύλαξης Φερών,

No Φ.092.22/8320

περισσότεροι από 70 άνδρες ήταν στοιβαγμένοι σε κελί 45 m² και 37 γυναίκες σε κελί 30 m². 30 επιπλέον γυναίκες και 2 άνδρες φιλοξενούντο σε άλλο κελί 40 m². Το φυσικό φως ήταν ελάχιστο και το τεχνητό φως ανεπαρκές. Όλοι οι κρατούμενοι είχαν περιορισμένη πρόσβαση κατά την διάρκεια της ημέρας σε μία ή δύο εξωτερικές αυλές. Οι τουαλέτες για τους άνδρες ήταν βρώμικες και άθλιες και έχρηζαν άμεσης επισκευής. Λειτουργούσε μόνο μία από τις δύο τουαλέτες. Ο τρόπος διανομής της τροφής ήταν εντελώς ακατάλληλος. Για παράδειγμα, στις 11:00 ένα μεγάλο χάρτινο κιβώτιο περιείχε το πρωινό (ψωμί και μερικούς χυμούς φρούτων) είχε τοποθετηθεί κάτω στον τομέα υγιεινής των γυναικών, για να σερβιριστούν.

45.- Πολλοί κρατούμενοι παραπονιόντουσαν για το κρύο, την ανεπαρκή ποιότητα και ποσότητα τροφής, το γεγονός ότι φορούσαν τα ίδια ρούχα για περισσότερο από έναν μήνα (ενώ είχαν άλλα ρούχα στα προσωπικά τους είδη, τα οποία τα είχαν κατακρατήσει κατά την άφιξή τους), την έλλειψη θέρμανσης και ζεστού νερού και την έλλειψη πληροφοριών για την διάρκεια της κράτησής τους.

B.- Ο εκπρόσωπος στην Ελλάδα της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες.

46.- Με επιστολή προς το Ελληνικό Συμβούλιο Προσφύγων, ο εκπρόσωπος στην Ελλάδα της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, ανέφερε τις διαπιστώσεις επίσκεψη στο Τμήμα Συνοριακής Φύλαξης Σουφλίου, η οποία πραγματοποιήθηκε από τις 29 Σεπτεμβρίου έως την 1^η Οκτωβρίου 2010.

47.- Ο εκπρόσωπος διαπίστωνε ότι ο χώρος κράτησης αποτελείτο από δύο κοιτώνες, χωρίς χώρισμα, με κρεβάτια από τσιμέντο και στρώματα στην σειρά. Δίπλα τους, στους στενούς διαδρόμους, υπήρχαν ξύλινα ντιβάνια με σομιέ, καλυμμένα με χαρτόνια και κουβέρτες, για τον ύπνο των υπεράριθμων κρατουμένων. Ο χώρος ήταν υπερφορτωμένος, λόγω του μεγάλου αριθμού των κρατουμένων

No Φ.092.22/8320

και το πέρασμα από τον ένα κοιτώνα στον άλλο ήταν αδύνατο. Η ατμόσφαιρα του κοιτώνα ήταν αποπνικτική, λόγω έλλειψης αερισμού. Τα παράθυρα ήταν ψηλά και δεν εξασφάλιζαν επαρκή αερισμό και φωτισμό. Τα στρώματα και οι κουβέρτες ήταν βρώμικες. Οι δύο τουαλέτες και τα δύο ντους βρισκόντουσαν στον χώρο κράτησης και ήταν βρώμικα και γεμάτα σκουπίδια. Οι περισσότεροι κρατούμενοι κοιμόντουσαν, επειδή δεν είχαν χώρο για να κυκλοφορήσουν. Δεν υπήρχε ενημερωτικό φυλλάδιο σχετικά με το νομικό καθεστώς των κρατουμένων και τα δικαιώματά τους.

48.- Οι γυναίκες κρατούμενες είχαν εκφράσει την σύγχυση και την απελπισία τους για τις συνθήκες κράτησης, οι οποίες, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς τους, ήταν ανυπόφορες : βρώμικα στρώματα και κουβέρτες, χώρος κράτησης που μοιραζόντουσαν με τους άνδρες, κοινές βρώμικες τουαλέτες, έλλειψη καθαριότητας, έλλειψη προϊόντων τουαλέτας (σαπούνι, σαμπουάν, χαρτί υγείας, σερβιέτες, οδοντόβουρτσες και οδοντόκρεμες), αδυναμία πλυσίματος ρούχων και εσωρούχων και αδυναμία πραγματοποίησης φυσικής άσκησης.

49.- Πολλοί κρατούμενοι παραπονιόντουσαν για δερματολογικές ασθένειες και ασθένειες πεπτικού συστήματος καθώς και για το ότι ο ιατρός δεν πραγματοποιούσε επισκέψεις στον κοιτώνα για να εξετάσει τους κρατουμένους, αλλά διένειμε αναλγητικά μέσω των κιγκλιδωμάτων της πόρτας. Εάν οι κρατούμενοι είχαν ανάγκη άλλου τύπου ιατρικής περίθαλψης, έπρεπε να αναλάβουν τα έξοδα. Οι κρατούμενοι έπρεπαν να πληρώνουν τις φωτογραφίες για ταυτότητες που λαμβάνονταν από τις αρχές για να τις τοποθετήσουν σε διάφορα έντυπα.

50.- Η επιστολή κατέληγε ότι η κατάσταση που υφίστατο στο Τμήμα Συνοριακής Φύλαξης έθιγε την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και έθετε σε κίνδυνο όχι μόνο τα θεμελιώδη δικαιώματα του ανθρώπου, αλλά και την ίδια την ζωή των κρατουμένων.

Γ.- Διαπιστώσεις της Εθνικής Επιτροπής για τα δικαιώματα του ανθρώπου και του Συνηγόρου του Πολίτη

51.- Από τις 18 έως τις 20 Μαρτίου 2011, η Εθνική Επιτροπή για τα δικαιώματα του ανθρώπου και του Συνηγόρου του Πολίτη επισκέφθηκαν τα κέντρα κράτησης των Νομών Έβρου και Ροδόπης, για να εξετάσουν τις προϋποθέσεις κράτησης των αλλοδαπών και την εφαρμογή της σχετικής με το άσυλο νομοθεσίας.

1. Κέντρο Κρατήσεως Σουφλίου

52.- Σύμφωνα με τον διευθυντή του Κέντρου, η μέγιστη χωρητικότητα του Κέντρου είναι 36 άτομα, υπό την προϋπόθεση ότι η κράτηση διαρκεί μόνο μερικές ημέρες, επειδή το Κέντρο δεν ανταποκρίνεται για κρατήσεις μακράς διάρκειας. Κατά την επίσκεψη της Επιτροπής, το Κέντρο φιλοξενούσε 56 άτομα, η πλειοψηφία των οποίων κρατείτο τρεις ή τέσσερις μήνες. Στο πρόσφατο παρελθόν, ο αριθμός έφθανε τους 150. Οι προϋποθέσεις κράτησης ήταν «απαράδεκτες». Το μεγαλύτερο μέρος των κρατούμενων κοιμόταν στο έδαφος, σε κοιτώνες, αλλά και στον διάδρομο, ο οποίος χρησίμευε για τον περίπατο των κρατούμενων.

53.- Μία από τις δύο τουαλέτες – ντους ήταν χαλασμένη. Έτσι, το σύνολο των κρατούμενων χρησιμοποιούσε την άλλη με όλες τις συνέπειες από απόψεως υγιεινής.

54.- Ο περίπατος στην εξωτερική αυλή του Κέντρου εξαρτιόταν από τον αριθμό των κρατούμενων, επειδή αυτός των φυλάκων δεν επαρκούσε για να εξασφαλίσει την ασφάλεια και να εμποδίσει τις αποδράσεις.

55.- Η Επιτροπή και ο Συνηγόρος του Πολίτη κατέληγε ότι η παρουσία ιατρού, ψυχολόγου ή νοσοκόμας δεν μπορούσε να αντισταθμίσει τις απάνθρωπες και εξευτελιστικές συνθήκες κράτησης.

2. Κέντρο Κράτησης Βέννα

56.- Πριν την μετατροπή στο Κέντρο Κράτησης, το κτίριο χρησίμευε ως χώρος αποθήκευσης δημητριακών. Κατά την επίσκεψη της Επιτροπής, το Κέντρο χωρητικότητας 214 ατόμων, φιλοξενούσε 202.

57.- Η Επιτροπή και ο Συνήγορος του Πολίτη διαπίστωσαν ότι οι κρατούμενοι είχαν χωριστεί σε έξι μεγάλους κοιτώνες, επαρκώς αερισμένους και φωτισμένους. Οι κρατούμενοι έβγαιναν στην εξωτερική αυλή του κέντρου από τις 10:00 έως τις 12:00 και από τις 15:00 έως τις 17:00.

58.- Στους κρατούμενους μοιράζονταν προϊόντα σωματικής υγιεινής. Εντούτοις, οι κοιτώνες δεν καθαρίζονταν και τα στρώματα έπρεπε να αντικατασταθούν λόγω της φθοράς και της έλλειψης καθαριότητας.

59.- Υπήρχαν δύο διερμηνείς στο Κέντρο και ελεύθερη πρόσβαση στους δικηγόρους και εκπροσώπους μη κυβερνητικών οργανώσεων.

3. Κέντρο Κράτησης Φερών

60.- Κατά την επίσκεψη της Επιτροπής και του Συνηγόρου του Πολίτη, το Κέντρο αν και χωρητικότητας 40 ατόμων ωστόσο φιλοξενούσε 126. Το πρόβλημα του υπερπληθυσμού ήταν ιδιαίτερα έντονο και οι κρατούμενοι ήταν υποχρεωμένοι να κοιμούνται στην αυλή.

ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ

I.- ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΑΦΕΡΘΕΙΣΑ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 3 ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΕΞΕΤΑΖΕΤΑΙ ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΑ ΚΑΙ ΣΕ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 13 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΡΑΤΗΣΗΣ.

61.- Ο προσφεύγων παραπονείται για τις συνθήκες κράτησης στους διαφορετικούς χώρους κράτησής του καθώς και για την απουσία πραγματικής προσφυγής για την αμφισβήτηση των συνθηκών αυτών. Ισχυρίζεται παραβίαση του άρθρου 3, το οποίο εξετάζεται ξεχωριστά και σε συνδυασμό με το άρθρο 13, τα οποία ορίζουν :

Άρθρο 3

«Ουδείς επιτρέπεται να υποβληθή εις βασάνους ούτε εις ποινάς ή μεταχειρίσιν απανθρώπους ή εξευτελιστικής».

Άρθρο 13

«Παν πρόσωπον του οποίου τα αναγνωριζόμενα εν τη παρούση Συμβάσει δικαιώματα και ελευθερία παρεβιάσθησαν, έχει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον εθνικής αρχής, έστω και άν η παραβίασις διεπράχθη υπό προσώπων ενεργούντων εν τη εκτελέσει των δημοσίων καθηκόντων του.»

A.- ΕΠΙ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΕΚΤΟΥ

62.- Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η αιτίαση δεν είναι εμφανώς αβάσιμη, δυνάμει του άρθρου 35 § 3^α) της Σύμβασης. Το Δικαστήριο θεωρεί ότι δεν προσκρούει σε λόγο απαραδέκτου. Συντρέχει λόγος, συνεπώς, να κηρυχθεί παραδεκτή.

B.- ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ

1.- Επί του άρθρου 3 εξεταζομένου χωριστά

63.- Η Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι ο προσφεύγων παρουσιάζει επιχειρήματα διατυπωμένα με γενικό τρόπο και δεν περιγράφει συγκεκριμένα γεγονότα, τα οποία θα επιτρέπουν να συναχθεί παραβίαση του άρθρου 3. Ειδικότερα, τόσο στις από 6 Δεκεμβρίου 2010 ενστάσεις του ενώπιον του Προέδρου του Διοικητικού Δικαστηρίου όσο και ενώπιον του Δικαστηρίου, ο

No Φ.092.22/8320

προσφεύγων δεν παρουσίασε συγκεκριμένα στοιχεία προς απόδειξη του αορίστου ισχυρισμού του σύμφωνα με τον οποίον εμφάνισε προβλήματα φυσικής και ψυχικής υγείας. Η Κυβέρνηση προσκομίζει σειρά αποφάσεων, οι οποίες εκδόθηκαν από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Δικαστηρίου Αλεξανδρουπόλεως από τον Δεκέμβριο 2010 έως τον Αύγουστο 2011 (περίοδος που συμπίπτει με αυτήν της κράτησης του προσφεύγοντα), ο οποίος διέταξε την άρση για λόγους υγείας της κράτησης αλλοδαπών με σκοπό την απέλαση.

64.- Ο προσφεύγων αναφέρει ότι υπήρξε κρατούμενος για πέντε μήνες υπό συνθήκες υπερπληθυσμού και υπό άθλιες συνθήκες υγιεινής, περιορισμένος σε ένα κελί, ότι στερείτο προσβάσεως στο τηλέφωνο και στον εξωτερικό κόσμο καθώς και προσβάσεως σε μεταφραστές και οποιουδήποτε είδους ενημέρωσης. Δεν υπεβλήθη σε αγωγή, ούτε έτυχε ιατρικής περίθαλψης, η οποία θα μπορούσε να απαλύνει τον φυσικό και ψυχολογικό του πόνο, αποτέλεσμα βασανιστηρίων και κακομεταχείρισης, που υπέστη στο Ιράν.

65.- Το Δικαστήριο αναφέρει ότι η κακομεταχείριση για να εμπίπτει στο άρθρο 3 πρέπει να έχει ελάχιστη σοβαρότητα. Η εκτίμηση του εν λόγω ελάχιστου είναι σχετική με την υπόσταση : εξαρτάται από το σύνολο των δεδομένων της περίπτωσης, ειδικότερα την διάρκεια της μεταχείρισης και τις φυσικές ή διανοητικές της συνέπειες, καθώς και, ενίοτε, το φύλο, την ηλικία και την κατάσταση της υγείας του θύματος (βλ. μεταξύ άλλων *Van der Ven κατά Κάτω Χωρών*, αρ. 50901/99, § 46, ΕΔΔΑ 2003-II). Το Δικαστήριο έκρινε ότι η μεταχείριση είναι «εξευτελιστική», από την στιγμή που εμπνέει στα θύματά της συναισθήματα φόβου, άγχους, κατωτερότητας, ικανά να τα εξευτελίσουν και να τα ταπεινώσουν. (βλ. *Kudla κατά Πολωνίας* [GC], αρ. 30210/96, § 92, ΕΔΔΑ 2000-XI).

66.- Τα στερητικά της ελευθερίας μέτρα συνοδεύονται αναπόφευκτα με πόνο και ταπείνωση. Εάν πρόκειται για αναπόφευκτη κατάσταση, η οποία ως τέτοια και από μόνη της δεν συνεπάγεται

No Φ.092.22/8320

παραβίαση του άρθρου 3, η διάταξη επιβάλλει, εντούτοις, στο Κράτος, να εξασφαλίσει σε οποιοδήποτε πρόσωπο κρατείται συνθήκες σεβόμενες την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, οι τρόποι κράτησής του να μην τον υποβάλλουν σε θλίψη, ή σε δοκιμασία έντασης, η οποία υπερβαίνει το αναπόφευκτο επίπεδο πόνου συναφούς με παρόμοιο μέτρο, και, απέναντι στις πρακτικές απαιτήσεις της φυλάκισης, να εξασφαλίζονται με τον κατάλληλο τρόπο η υγεία και η ευζωία του. (βλ. προαναφερόμενη *Kudla*, §§ 119, ΕΔΔΑ 2006 – IX).

67.- Το Δικαστήριο σημειώνει ότι έχει ήδη καταλήξει στην παραβίαση του άρθρου 3 κατ' επανάληψη σε υποθέσεις σχετικές με συνθήκες κράτησης στους χώρους της αστυνομίας, ατόμων, τα οποία κρατούνται προσωρινώς ή με σκοπό την απέλασή τους (βλ. *Σιασος και άλλοι κατά Ελλάδος*, αρ. 30303/07, 4 Ιουνίου 2009, *Βαφιαδης κατά Ελλάδος*, αρ. 24981/07, 2 Ιουλίου 2009, *Shunaev κατά Ελλάδος*, αρ. 8249/07, 29 Οκτωβρίου 2009, *Tabesh κατά Ελλάδος*, αρ. 8256/07, 26 Νοεμβρίου 2009, *Efremidze κατά Ελλάδος*, αρ. 33225/08, 21 Ιουνίου 2011). Κατέληξε, επίσης, στην παραβίαση του ίδιου άρθρου σε διάφορες υποθέσεις σχετικές με τις συνθήκες κράτησης αλλοδαπών στα Κέντρα Κράτησης Φερών, Βέννα και Σουφλίου (προαναφερόμενη *S.D. κατά Ελλάδος*, *M.S.S κατά Βελγίου και Ελλάδος [GC]*, αρ. 30696/09, 21 Ιανουαρίου 2011, *R.U. κατά Ελλάδος*, αρ. 2237/08, 7 Ιουνίου 2011, *A.F κατά Ελλάδος*, αρ. 53709/11, 13 Ιουνίου 2013).

68.- Το Δικαστήριο αναφέρει ότι ούτε ο προσφεύγων ούτε η Κυβέρνηση διευκρίνιζαν την διάρκεια κράτησης του προσφεύγοντος στην Αστυνομική Διεύθυνση Αλεξανδρουπόλεως, εν συνεχεία στα Τμήματα Συνοριακής Φύλαξης Φερών, Βέννας και Σουφλίου. Το Δικαστήριο αναφέρει τις διαπιστώσεις για το εν λόγω Τμήμα, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν από την CPT, τον εκπρόσωπο της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, την Εθνική Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τον Συνήγορο του Πολίτη. Προκύπτει ότι τίποτα δεν άλλαξε σε σχέση με την κατάσταση που είχε επισημανθεί

στις προαναφερόμενες αποφάσεις κατά την παραμονή του προσφεύγοντος στο Σουφλί. Ακόμα και εάν από την Εθνική Επιτροπή για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τον Συνήγορο του Πολίτη διαπιστώθηκε κάποια εξέλιξη, η επίσκεψή τους πραγματοποιήθηκε σε χρόνο μεταγενέστερο της παραμονής του προσφεύγοντος.

69.- Υπό αυτές τις περιστάσεις, το Δικαστήριο εκτιμά ότι η Κυβέρνηση δεν εξέθεσε επαρκώς ούτε γεγονός ούτε ισχυρισμό για να αντικρούσει τις διαπιστώσεις αυτές και να οδηγήσει την περίπτωση αυτή σε διαφορετικό συμπέρασμα από αυτό στο οποίο κατέληξε στις προηγούμενες υποθέσεις.

70.- Τα στοιχεία αυτά επαρκούν στο Δικαστήριο για να καταλήξει ότι στην περίπτωση αυτή υπάρχει παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης.

2.- Επί του άρθρου 3 σε συνδυασμό με το άρθρο 13

71.- Η Κυβέρνηση υπογραμμίζει ότι ο νομοθέτης έσπευσε να τροποποιήσει το άρθρο 76 του υπ' αριθμόν 3386/2005 νόμου ώστε να συμμορφωθεί με την νομολογία του Δικαστηρίου. Συνεπώς, το άρθρο 55 § 2 του υπ' αριθμόν 3900/2010 νόμου τροποποίησε ειδικότερα την παράγραφο 4 του άρθρου 76, ώστε να δύναται ο αρμόδιος δικαστής να εξετάσει την νομιμότητα της κράτησης στο πλαίσιο των ενστάσεων αλλοδαπού κατά της κράτησής του. Επιπλέον, το άρθρο 30 του υπ' αριθμόν 3907/2011 νόμου προβλέπει ότι για να διαταχθεί ή παραταθεί η κράτηση, οι αρχές λαμβάνουν υπ' όψιν την διαθεσιμότητα των κατάλληλων χώρων κράτησης και την δυνατότητα να εξασφαλισθούν αξιοπρεπείς συνθήκες κράτησης. Η Κυβέρνηση προσκομίζει, σχετικώς, αποφάσεις διαφόρων διοικητικών δικαστηρίων που δέχθηκαν ενστάσεις, οι οποίες διατυπώθηκαν σχετικά με το βάσιμο του άρθρου 76.

72.- Ο προσφεύγων υπογραμμίζει ότι ούτε το τροποποιηθέν άρθρο 76 του υπ' αριθμόν 3386/2005 νόμου, ούτε ο υπ'

No Φ.092.22/8320

αριθμόν 3900/2010 νόμος εμπεριέχουν διατάξεις, οι οποίες θα περιλάμβαναν τις συνθήκες κράτησης μεταξύ των μορφών ελέγχου της νομιμότητας της στέρησης της ελευθερίας. Η Κυβέρνηση δεν προσκομίζει, επιπλέον, απόφαση διοικητικών δικαστηρίων, η οποία να εξέτασε τις συνθήκες κράτησης στο πλαίσιο εξέτασης της νομιμότητας της στέρησης της ελευθερίας, ενώ η κατάσταση των Κέντρων Κράτησης της περιοχής Έβρου προσεγγίσθηκε δημοσίως κατ' επανάληψη από ευρωπαϊκούς και διεθνείς μη κυβερνητικούς οργανισμούς. Επικαλείται την αναφορά "*Walls for Shame – The detention centers of Evros*" και ειδικότερα το κεφάλαιο "*Case-Law of the Administrative Court of Alexandroupoli – ineffective judicial review*", η οποία συνετάγη από την οργάνωση ProAsyl τον Απρίλιο 2012, όπου διευκρινίσθηκε ότι το Διοικητικό Δικαστήριο Αλεξανδρουπόλεως κηρύσσει πάντοτε απαράδεκτες ή αβάσιμες τις αιτιάσεις περί των συνθηκών κράτησης.

73.- Το Δικαστήριο αναφέρει την διαρκή νομολογία του σύμφωνα με την οποία το άρθρο 13 εγγυάται την ύπαρξη εσωτερικών μέσων, τα οποία επιτρέπουν την εξέταση οποιασδήποτε «βάσιμης καταγγελίας», η οποία στηρίζεται στην Σύμβαση και στην παροχή κατάλληλης αποκατάστασης. Τα συμβαλλόμενα Κράτη απολαμβάνουν κάποιο περιθώριο εκτίμησης σχετικά με τον τρόπο συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις της διατάξεως αυτής. Η εμβέλεια της υποχρέωσης που προκύπτει από το άρθρο 13 ποικίλει ανάλογα με την φύση της αιτίασης, που ο προσφεύγων έλκει από την Σύμβαση. Εντούτοις, η απαιτούμενη από το άρθρο 13 προσφυγή πρέπει να είναι «πραγματική», ήτοι επί τοις πράγμασι όπως και επί της ουσίας (*McGlinchey και άλλοι κατά Ηνωμένου Βασιλείου*, αρ. 50390/99, § 62, ΕΔΔΑ 2003-V).

74.- Το Δικαστήριο σημειώνει ότι στις, από 6 Δεκεμβρίου 2010, ενστάσεις του ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου Αλεξανδρουπόλεως ο προσφεύγων επικαλείτο το άρθρο 3 της Σύμβασης και περιέγραφε λεπτομερώς τις συνθήκες κράτησης που διέπουν τα Τμήματα Συνοριακής Φύλαξης Φερών και Σουφλίου καθώς και τα

No Φ.092.22/8320

προβλήματα φυσικής και ψυχικής υγείας, τα οποία εμφανίζει. Επισυνάπτει αναφορές που συνέταξαν η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για του Πρόσφυγες σχετικά με αυτά τα Κέντρα καθώς και πιστοποιητικά του νοσοκομείου, όπου μεταφέρθηκε λόγω της απόπειρας αυτοκτονίας του. Εντούτοις, στην απόφασή του, το Δικαστήριο, άνευ αιτιολογίας, επιγραμματικώς ανακοίνωσε, απαντώντας στους ισχυρισμούς του προσφεύγοντα σχετικά με την εύθραυστη κατάσταση της υγείας του, ότι αυτοί δεν στηρίζονταν σε κανένα στοιχείο της δικογραφία και, απαντώντας σε αυτούς σχετικά με τις άσχημες συνθήκες κράτησης, ότι ήταν αβάσιμοι.

75.- Σχετικώς, το Δικαστήριο εκτιμά ότι στις συμπληρωματικές της παρατηρήσεις, η Κυβέρνηση παρείχε μεγάλη λίστα αποφάσεων δυνάμει των οποίων το Διοικητικό Δικαστήριο Αλεξανδρουπόλεως διέταξε την αποφυλάκιση κρατουμένων αλλοδαπών, οι οποίοι παρουσίαζαν σοβαρά προβλήματα υγείας. Εντούτοις, αναφέρει ταυτόχρονα ότι η Κυβέρνηση δεν προσκομίζει, για παράδειγμα, απόφαση στην οποία διοικητικό δικαστήριο, είτε πρόκειται για αυτό της Αλεξανδρούπολης είτε άλλο, είχε προβεί σε ανάλυση των συνθηκών κράτησης των αλλοδαπών κρατουμένων και δεχθεί ή απορρίψει την σχετική αιτίαση με λεπτομερή τρόπο.

76.- Τέλος και ειδικότερα το Δικαστήριο σημειώνει ότι την ημερομηνία κατά την οποία το Δικαστήριο απέρριψε τις ενστάσεις του προσφεύγοντος, ήτοι στις 6 Δεκεμβρίου 2010, δεν ίσχυαν οι αναφερόμενοι από την Κυβέρνηση νόμοι : ο υπ' αριθμόν 3900/2010 νόμος τέθηκε σε ισχύ την 1^η Ιανουαρίου 2011 και ο υπ' αριθμόν 3907/2011 νόμος την 21^η Ιανουαρίου 2011.

77.- Έκτοτε, η προσφυγή, την οποία άσκησε ο προσφεύγων σύμφωνα με το άρθρο 76 § 4 του υπ' αριθμόν 3386/2005 νόμου δεν του εξασφαλίζει στην περίπτωση αυτή την κατάλληλη αποκατάσταση.

78.- Συντρέχει, λοιπόν, παραβίαση του άρθρου 13 της Σύμβασης σε συνδυασμό με το άρθρο 3.

II.- ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΑΦΕΡΘΕΙΣΑ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 3 ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΕΞΕΤΑΖΕΤΑΙ ΧΩΡΙΣΤΑ ΚΑΙ ΣΕ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 13 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΚΙΝΔΥΝΟ ΑΠΟΣΤΟΛΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ, ΛΟΓΩ ΤΩΝ ΑΝΕΠΑΡΚΕΙΩΝ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΑΣΥΛΟΥ.

79.- Επικαλούμενος τα άρθρα 3 και 13 της Σύμβασης, ο προσφεύγων παραπονείται για τις ανεπάρκειες του συστήματος εξέτασης της αίτησης χορήγησης ασύλου και του ενεχομένου κινδύνου απέλασής του προς την Τουρκία και κατόπιν στο Ιράν.

80.- Η Κυβέρνηση ισχυρίζεται την μη εξάντληση των εσωτερικών ενδίκων μέσων. Υποστηρίζει ότι ο ίδιος ο προσφεύγων είναι πλήρως υπεύθυνος για το ότι δεν εξετάσθηκε η αίτησή του, επειδή δεν τήρησε την προβλεπόμενη από τον νόμο διαδικασία και δεν εμφανίσθηκε ενώπιον της Επιτροπής Προσφυγής για την συνέχιση της εξέτασης της αιτήσεώς του χορήγησης ασύλου. Ο προσφεύγων δεν αποτέλεσε αντικείμενο μεταγενέστερης της κατάθεσης της αίτησης αυτής απέλασης, καμία απέλαση δεν δύναται να λάβει χώρα καθ' όσον η διαδικασία βρισκόταν εν εξελίξει. Οι ισχυρισμοί του προσφεύγοντος, σύμφωνα με τους οποίους αυτός κινδύνευε να απελαθεί είναι αβάσιμοι. Η πρόθεσή του δεν ήταν να του χορηγηθεί άσυλο στην Ελλάδα, αλλά να επωφεληθεί του υπάρχοντος συστήματος για να μεταβεί στο Ηνωμένο Βασίλειο, όπως και έπραξε.

81.- Ο προσφεύγων ανταπαντά ότι οποιαδήποτε απόπειρα εκ μέρους του να εμποδίσει την απέλασή του προς το Ιράν ήταν μάταιη, λόγω του ελαττωματικού συστήματος εξέτασης των αιτήσεων χορήγησης ασύλου, της έλλειψης δικαστικής συνδρομής και των συνθηκών κράτησης στα Τμήματα Συνοριακής Φύλαξης. Τα δομικά ελαττώματα του συστήματος χορήγησης ασύλου στην Ελλάδα, όπως

No Φ.092.22/8320

απαριθμούνται στην προαναφερόμενη απόφαση *M.S.S. κατά Βελγίου και Ελλάδος*, εξακολουθούν να υφίστανται. Το υπ' αριθμόν 114/2010 διάταγμα είναι μεταβατικό και οι Επιτροπές Προσφυγών, τις οποίες θεσμοθέτησε, είναι αντιμέτωπες με 47.000 καθυστερημένες προσφυγές. Ο υπ' αριθμόν 3907/2011 νόμος, ο οποίος υιοθετήθηκε στις 18 Ιανουαρίου 2011, και βελτίωνε το σύστημα χορήγησης ασύλου, δεν εφαρμόζεται ελλείψει επαρκών μέσων.

82.- Το Δικαστήριο αναφέρει ότι σύμφωνα με το άρθρο 35 § 1 της Σύμβασης, αυτό δεν δύναται να επιληφθεί παρά μόνο μετά την εξάντληση των εσωτερικών ενδίκων μέσων και εντός προθεσμίας έξι μηνών από την έκδοση οριστικής απόφασης των εθνικών δικαστηρίων. Υπενθυμίζει, επίσης, ότι τα εσωτερικά ένδικα μέσα δεν είχαν εξαντληθεί, όταν απορρίφθηκε η προσφυγή συνεπεία της μη τήρησης διατύπωσης που διενεργήθηκε από τον υπαίτιο, (*Dessalles κατά Γαλλίας* (αποφ.), υπ' αριθμ. 50764/99, 10 Ιανουαρίου 2002).

83.- Το Δικαστήριο σημειώνει ότι στην περίπτωση αυτή, ο προσφεύγων μεταφέρθηκε στις 31 Αυγούστου 2010 στο Κέντρο Κράτησης Βέννας, ώστε να αποσταλεί στην Τουρκία. Στις 3 Νοεμβρίου 2010, ο Διευθυντής της Αστυνομίας απέρριψε αίτηση χορήγησης ασύλου, την οποία ο προσφεύγων είχε εν τω μεταξύ καταθέσει και διέταξε την απέλασή του προς την Τουρκία. Ο προσφεύγων απευθύνθηκε, τότε, στην Επιτροπή Προσφυγών δυνάμει των άρθρων 26 και 32 § 2 του υπ' αριθμόν 114/2010 διατάγματος, το οποίο μόλις είχε τεθεί σε ισχύ. Οι διαδικασίες αυτές είχαν ανασταλτικό αποτέλεσμα έναντι της εκτέλεσης της απόφασης απέλασης (άρθρο 5 § 1 του διατάγματος). Στην από 3 Ιανουαρίου 2011 απόφασή του, η οποία αίρει την κράτηση του προσφεύγοντος, το Διοικητικό Δικαστήριο δεν όρισε ημερομηνία για να εγκαταλείψει, ο τελευταίος, την επικράτεια. Στις 3 Ιανουαρίου 2011, στον προσφεύγοντα χορηγήθηκε δελτίο αιτήσαντος πολιτικού ασύλου και ορίσθηκε ημερομηνία – 10 Οκτωβρίου 2011 – για την εξέταση της προσφυγής του ενώπιον της Επιτροπής Προσφυγών.

No Φ.092.22/8320

Εντούτοις, ο προσφεύγων ούτε παρουσιάστηκε ενώπιον των αρχών στις 2 Ιουλίου 2011, ημερομηνία κατά την οποία έπρεπε να ανανεώσει το δελτίο αυτό, ούτε ενώπιον της Επιτροπής στις 10 Οκτωβρίου 2011, για την εξέταση της προσφυγής του.

84.- Προκύπτει ότι ο προσφεύγων δεν τήρησε τις νόμιμες διατάξεις στο θέμα αυτό και δεν εξήντλησε, επομένως, τα εσωτερικά ένδικα μέσα σε ό,τι αφορά το άρθρο 3. Το μέρος αυτός της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί, σε εφαρμογή του άρθρου 35 §§ 1 και 4 της Σύμβασης. Υπό αυτές τις προϋποθέσεις, η ελκυόμενη από το άρθρο 13 αιτίαση πρέπει να απορριφθεί ελλείψει εμφανούς βάσης, σε εφαρμογή του άρθρου 35 §§ 3 και 4 της Σύμβασης.

ΙΙΙ. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΝΑΦΕΡΘΕΙΣΑ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 5 § 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

85.- Ο προσφεύγων παραπονείται, επίσης, ότι η κράτησή του από της σύλληψέως του και μετά ήταν αυθαίρετη και αυτό για πολλούς λόγους: υπήρξε αποτέλεσμα αρχικής άρνησης των αρχών να καταχωρήσουν το αίτημά του για χορήγηση πολιτικού ασύλου, συνεχίστηκε μετά την καταχώρηση, ενώ η απέλαση δεν ήταν πλέον δυνατή. Δεν ήταν απαραίτητη για να ελεγχθεί η ταυτότητά του και δεν προσέφερε κάτι στην καλή εξέλιξη της διαδικασίας χορήγησης ασύλου. Επικαλείται το άρθρο 5 § 1 της Σύμβασης ως ακολούθως :

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα εις την ελευθερίαν και την ασφάλειαν. Ουδείς επιτρέπεται να στερηθή της ελευθερίας του ειμή εις τας ακολούθους περιπτώσεις και συμφώνως προς την νόμιμον διαδικασίαν: (...)

στ) εάν πρόκειται περί νομίμου συλλήψεως ή κρατήσεως ατόμου επί σκοπώ όπως εμποδισθή από του να εισέλθη παρانونώς εν τη χώρα ή εναντίον του οποίου εκκρεμεί διαδικασία απελάσεως ή εκδόσεως.»

86.- Η Κυβέρνηση υπογραμμίζει ότι ο προσφεύγων συνελήφθη και κρατήθηκε σε εφαρμογή του άρθρου 76 § 1β του υπ'

No Φ.092.22/8320

αριθμόν 3386/2005 νόμου. Κάθε αλλοδαπός, ο οποίος συλλαμβάνεται για παράνομη παραμονή στην χώρα δύναται, πριν την υιοθέτηση απόφασης απέλασης, να κρατηθεί δυνάμει αποφάσεως του διευθυντή της αστυνομίας, όταν είναι επικίνδυνος για την δημόσια τάξη ή υπάρχει κίνδυνος φυγής. Η κράτηση συνεχίζεται αυτομάτως, όταν εκδίδεται απόφαση απέλασης εντός προθεσμίας τριών ημερών από την αρχική απόφαση κράτησης. Στην περίπτωση αυτή, κατά την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης χορήγησης ασύλου, ο προσφεύγων ήταν ήδη κρατούμενος δυνάμει της από 17 Αυγούστου 2010 αποφάσεως του Διευθυντή της Αστυνομίας Αλεξανδρουπόλεως, η νομιμότητα της οποίας εξετάσθηκε από το Διοικητικό Δικαστήριο Αλεξανδρουπόλεως στις 6 Δεκεμβρίου 2010.

87.- Ο προσφεύγων ανταπαντά ότι οι αρχές τον έθεσαν και συνέχισαν να τον κρατούν αυτομάτως χωρίς να εξετάσουν εάν είχε αιτηθεί την χορήγηση ασύλου, αναφέροντας ότι η ιδιότητα αυτή εμπόδιζε την απέλαση καθώς και την κράτησή του. Υπογραμμίζει, στην πραγματικότητα, ότι το άρθρο 13 του υπ' αριθμόν 114/2010 διατάγματος δεν επιτρέπει την κράτηση των αιτησάντων πολιτικό άσυλο παρά για περίοδο τριών μηνών από την καταχώρηση της αιτήσεως χορήγησης ασύλου. Παρά τους κανόνες αυτούς, οι αρχές συνέχισαν να τον κρατούν χωρίς να λάβουν καινούργια σχετική απόφαση και χωρίς να λάβουν υπ' όψιν την αίτησή του για χορήγηση ασύλου και το γεγονός ότι ήταν θύμα βασανιστηρίων. Η κράτηση των αιτησάντων πολιτικό άσυλο πρέπει να αποτελεί εξαιρετικό μέτρο, το οποίο χρησιμοποιείται μόνο επικουρικώς. Επιπλέον, η κράτησή του δεν ήταν απαραίτητη για την ταχεία και αποτελεσματική άσκηση της διαδικασίας χορήγησης ασύλου, επειδή ήταν προφανές ότι αυτή θα διαρκούσε επί μακρόν : οι Επιτροπές Προσφυγής άρχισαν να λειτουργούν τον Φεβρουάριο 2011, ήτοι μετά την αποφυλάκισή του, και κλήθηκε να εμφανισθεί τον Οκτώβριο 2011. Τέλος, για να μην θεωρηθεί η κράτηση αυθαίρετη, έπρεπε να λάβει χώρα υπό τις

No Φ.092.22/8320

κατάλληλες συνθήκες, ενώ είχε πραγματοποιηθεί υπό συνθήκες εξευτελιστικές και για μη λογική διάρκεια.

88.- Το Δικαστήριο αναφέρει ότι στο θέμα της «νομιμότητας» της κράτησης, συμπεριλαμβανομένης της παρατήρησης των «νομίμων μέσων», η Σύμβαση ουσιαστικά παραπέμπει στην υποχρέωση τήρησης των κανόνων ουσίας, όπως της διαδικασίας της εθνικής νομοθεσίας, αλλά όμως απαιτείται η συμμόρφωση οποιασδήποτε στέρησης ελευθερίας με τον σκοπό του άρθρου 5 : προστασία του ατόμου κατά της αυθαιρεσίας (βλ. μεταξύ άλλων, *Chahal κατά Ηνωμένου Βασιλείου*, 15 Νοεμβρίου 1996, § 118, *Συλλογή αποφάσεων* 1996-V, και *Conka κατά Βελγίου*, αρ. 51564/99, § 39, ΕΔΔΑ – 2002-I).

89.- Το Δικαστήριο υπενθυμίζει εν συνεχεία ότι το άρθρο 5 § 1στ) δεν απαιτεί η κράτηση ατόμου, κατά του οποίου διαδικασία απέλασης βρίσκεται εν εξελίξει, να θεωρηθεί ως λογικώς απαραίτητη, όπως επί παραδείγματι να το εμποδίσει να διαπράξει παράβαση ή να διαφύγει. Σχετικώς, το άρθρο 5 § 1στ) δεν προβλέπει την ίδια προστασία με το άρθρο 5 § 1γ). Για τον λόγο αυτό, απαιτεί μόνο να βρίσκεται εν εξελίξει η διαδικασία απέλασης. Ότι η αρχική απόφαση απέλασης αιτιολογείται έναντι της εθνικής νομοθεσίας ή της Σύμβασης παραγνωρίζοντας τους σκοπούς του άρθρου 5 § 1στ). Το Δικαστήριο υπενθυμίζει, επίσης, ότι μόνο η εξέλιξη της διαδικασίας απέλασης αιτιολογεί την στέρηση της ελευθερίας, η οποία στηρίζεται στην διάταξη αυτή (*προαναφερόμενη Efremidze* § 54 και *Takush κατά Ελλάδος*, αρ. 2853/09, αρ. 2853/09, § 41, 17 Ιανουαρίου 2012).

90.- Στην περίπτωση αυτή, το Δικαστήριο αναφέρει ότι ο προσφεύγων συνελήφθη στις 10 Αυγούστου 2010 και κρατήθηκε με σκοπό την απέλασή του. Η από 17 Αυγούστου απόφαση απέλασης διευκρίνιζε ότι ο προσφεύγων κρατήθηκε, εντός του ορίου της διάρκειας έξι μηνών, μέχρι την εκτέλεση της απόφασης απέλασης για τον λόγο ότι σύμφωνα με τις περιστάσεις της υπόθεσης, ο Διευθυντής

No Φ.092.22/8320

της Αστυνομίας της Αλεξανδρουπόλεως θεωρούσε τον εμπλεκόμενο ως ύποπτο να προσπαθήσει να αποφύγει την απέλασή του. Το Δικαστήριο διαπιστώνει, επίσης, ότι κατά την κράτησή του, ο προσφεύγων διατύπωσε ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου Αλεξανδρουπόλεως ενστάσεις κατά της εν λόγω απόφασης, τις οποίες το Δικαστήριο απέρριψε για λόγους που οφείλονταν στον τρόπο που ασκήθηκαν τα ένδικα μέσα από τον προσφεύγοντα.

91.- Στις 4 Οκτωβρίου 2010, ο προσφεύγων κατέθεσε αίτηση χορήγησης ασύλου. Στις 3 Νοεμβρίου 2010, ο Διευθυντής της Αστυνομίας απέρριψε την αίτηση και διέταξε την απέλαση του προσφεύγοντος εντός προθεσμίας εξήντα ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης απόρριψης. Στις 22 Νοεμβρίου 2010 δημοσιεύθηκε το υπ' αριθμόν 114/2010 διάταγμα σχετικό με το καθεστώς του πρόσφυγα, το οποίο αντικαθιστούσε το υπ' αριθμόν 81/2009 διάταγμα, το οποίο ίσχυε έως τότε. Το νέο αυτό διάταγμα διευκρίνιζε, στο άρθρο 13, ότι η κράτηση αιτήσαντος άσυλο δεν δύναται να υπερβεί τις ενενήντα ημέρες, και ότι εάν ο αιτήσας υπήρξε κρατούμενος στο παρελθόν με σκοπό την διοικητική απέλαση, η συνολική διάρκεια της κράτησής του δεν μπορούσε να υπερβεί τις εκατόν ογδόντα ημέρες. Επετρέπετο, επίσης, στον προσφεύγοντα να ασκήσει προσφυγή κατά της αποφάσεως απόρριψης του Διευθυντή της Αστυνομίας ενώπιον της Επιτροπής Προσφυγών, που δημιουργήθηκε από το ίδιο διάταγμα, κάτι που έκανε ο προσφεύγων.

92.- Τέλος, το Δικαστήριο αναφέρει ότι ο προσφεύγων αποφυλακίσθηκε στις 3 Ιανουαρίου 2011 δυνάμει αποφάσεως του Διοικητικού Δικαστηρίου Αλεξανδρουπόλεως της ίδιας ημέρας, η οποία έλαβε υπ' όψιν της πολλά νέα γεγονότα : ο προσφεύγων άσκησε προσφυγή κατά της απόφασης απόρριψης της αίτησης χορήγησης ασύλου, είχε την θέληση να εξαντλήσει τα εθνικά ένδικα μέσα και μη κυβερνητική οργάνωση προτίθετο να εξασφαλίσει την διαμονή του. Η αποφυλάκιση αυτή έλαβε χώρα τόσο εντός προθεσμίας έξι μηνών, που

No Φ.092.22/8320

ορίζεται από το άρθρο 76 § 3 του υπ' αριθμόν 3386/2005 νόμου όσο και εντός της προθεσμίας που ορίζεται από το άρθρο 13 § 4 του υπ' αριθμόν 114/2010 διατάγματος.

93.- Τελικώς, έχοντας καταλήξει σε παραβίαση του άρθρου 3 λόγω των συνθηκών κράτησης στα Κέντρα Κράτησης όπου κρατείτο ο προσφεύγων (προαναφερόμενη παράγραφος 67), το Δικαστήριο δεν κρίνει απαραίτητο το να τοποθετηθεί ακόμα μία φορά επί του ζητήματος αυτού υπό το πρίσμα του άρθρου 5 § 1 στ) (βλ. *Horshill κατά Ελλάδος*, αρ. 70427/11, §65, 1^η Αυγούστου 2013).

94.- Δεδομένου ό,τι προηγείται, το Δικαστήριο θεωρεί ότι η κράτηση του προσφεύγοντος δεν ήταν αυθαίρετη και δεν πρέπει να θεωρηθεί ότι δεν ήταν «κανονική» σύμφωνα με το άρθρο 5 § 1στ) της Σύμβασης.

95.- Προκύπτει ότι η αιτίαση αυτή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη, σε εφαρμογή του άρθρου 35 §§ 3^α) και 4 της Σύμβασης.

IV.- ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΑΛΛΕΣ ΑΝΑΦΕΡΘΕΙΣΕΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΙΣ

96.- Επικαλούμενος το άρθρο 5 § 2 της Σύμβασης, ο προσφεύγων παραπονείται ότι δεν ενημερώθηκε σε γλώσσα που κατανοούσε για τους λόγους της κράτησής του και των υφισταμένων προσφυγών κατά της απόφασης που τον θέτει υπό κράτηση. Ο προσφεύγων παραπονείται, επίσης, υπό το πρίσμα του άρθρου 5 § 4 για την αναποτελεσματικότητα του δικαιοδοτικού ελέγχου της κράτησής του, λόγω του γεγονότος ότι, για τους πρώτους τέσσερεις μήνες της κράτησής του, ήταν αδύνατο σε αυτόν, ελλείψει ενημέρωσης και βοήθειας, να προσφύγει σε αρχή, η οποία θα αποφαινόταν επί της νομιμότητας της εν λόγω κράτησης.

97.- Το Δικαστήριο θεωρεί ότι η αιτίαση, που στηρίζεται στο άρθρο 5 § 4 (καθώς και αυτή που σχετίζεται με το άρθρο 5 § 2, το

No Φ.092.22/8320

οποίο αντιμετωπίζεται συνήθως στο πλαίσιο της εξέτασης του άρθρου 5 § 4) είναι απαράδεκτη λόγω μη τήρησης της προθεσμίας των έξι μηνών. Στην πραγματικότητα, υπό το πρίσμα του άρθρου 5 § 4, ο προσφεύγων παραπονείται για την αναποτελεσματικότητα του δικαιοδοτικού ελέγχου της κράτησής του, λόγω του γεγονότος ότι, για τους πρώτους τέσσερις μήνες της κράτησής του, ήταν αδύνατο σε αυτόν, ελλείψει ενημέρωσης και βοήθειας, να προσφύγει σε αρχή, η οποία θα αποφαινόταν επί της νομιμότητας της κράτησης. Το χρονικό διάστημα αυτών των τεσσάρων μηνών εκτείνεται από τις 10 Αυγούστου έως τις 6 Δεκεμβρίου 2010 (ημερομηνία κατά την οποία ο προσφεύγων κατέθεσε ενώπιον του Διοικητικού Δικαστηρίου Αλεξανδρουπόλεως ενστάσεις κατά της κράτησής του), ενώ ο προσφεύγων δεν κατέθεσε την προσφυγή του ενώπιον του Δικαστηρίου παρά την 1^η Ιουλίου 2011.

98.- Προκύπτει ότι μέρος της αίτησης πρέπει να απορριφθεί σε εφαρμογή του άρθρου 35 §§ 1 και 4 της Σύμβασης.

V.- ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ.

99.- Δυνάμει του άρθρου 41 της Σύμβασης

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της, και αν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλόμενου Μέρους δεν επιτρέπει παρά μόνο ατελή εξάλειψη των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εφόσον είναι αναγκαίο, στον παθόντα δίκαιη ικανοποίηση».

A.- ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ

100.- Ο προσφεύγων ζητά το ποσόν των € 30.000 ως ηθική αποζημίωση για την ζημία, την οποία υπέστη

101.- Η Κυβέρνηση θεωρεί ότι το αιτούμενο ποσό είναι υπερβολικό και ότι σε περίπτωση διαπίστωσης της παραβίασης, το

ποσό που χορηγείται ενδεχομένως για ηθική ζημία δεν δύναται να υπερβεί το ποσόν των € 1.000

102.- Το Δικαστήριο θεωρεί ότι συντρέχει λόγος να επιδικασθεί στον προσφεύγοντα το ποσόν των € 8.000 ως ηθική ζημία.

Β.- ΕΞΟΔΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

103.- Ο προσφεύγων ζητά, επίσης, να του επιστραφούν τα έξοδα και οι δικαστικές δαπάνες ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων.

104.- Η Κυβέρνηση θεωρεί ότι η αίτηση είναι καταχρηστική και δεν συνοδεύεται από δικαιολογητικά.

105.- Σύμφωνα με την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, στον προσφεύγοντα δεν δύνανται να επιστραφούν τα έξοδα και οι δικαστικές δαπάνες παρά στο μέτρο που αποδεικνύονται πραγματικά, αναγκαία και, επιπλέον, εύλογα ως προς το ύψος των επιτοκίων τους. Το Δικαστήριο παρατηρεί ότι οι αξιώσεις του προσφεύγοντος σχετικά με τα έξοδα και τις δικαστικές δαπάνες ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων δεν υπολογίζονται ούτε συνοδεύονται με τα απαραίτητα δικαιολογητικά. Πρέπει, λοιπόν, να απορριφθεί το αίτημά του. Σχετικά με την διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου, ο προσφεύγων επωφελήθηκε της δικαστικής βοήθειας.

Γ.- ΤΟΚΟΙ ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑΣ

106.- Το Δικαστήριο κρίνει κατάλληλο να βασίσει τα επιτόκια των τόκων υπερημερίας στο οριακό επιτόκιο δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, αυξημένο κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

ΟΜΟΦΩΝΩΣ

No Φ.092.22/8320

1. *Κηρύττει* την προσφυγή παραδεκτή σχετικά με τις ερειδόμενες από το άρθρο 3 της Σύμβασης αιτιάσεις, οι οποίες εξετάζονται μεμονωμένα και σε συνδυασμό με το άρθρο 13, σε ό,τι αφορά τις συνθήκες κράτησης και απαράδεκτες για το επιπλέον.
2. *Αποφαίνεται* ότι υπάρχει παραβίαση του άρθρου 3 της Σύμβασης, η οποία εξετάζεται μεμονωμένα και σε συνδυασμό με το άρθρο 13
3. *Αποφαίνεται ότι*
 - το εναγόμενο Κράτος πρέπει να καταβάλει στον προσφεύγοντα και σε διάστημα τριών μηνών από την ημέρα που η απόφαση θα καταστεί οριστική σύμφωνα με το άρθρο 44 § 2 της Σύμβασης, το ποσό των € 8.000 (οκτώ χιλιάδων ευρώ), πλέον των φόρων επί του ποσού αυτού, για ηθική βλάβη
 - από την λήξη της εν λόγω προθεσμίας και μέχρι την καταβολή, το ποσό αυτό θα αυξηθεί με απλό επιτόκιο ίσο με το οριακό επιτόκιο δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, που εφαρμόζεται κατά την περίοδο αυτή, αυξημένο κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.
4. *Απορρίπτει* την αίτηση δίκαιης ικανοποίησης για το επιπλέον.

Συντάχθηκε στα γαλλικά, μετά κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 19 Δεκεμβρίου 2013 σε εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του Κανονισμού.

André WAMPACH

Αναπληρωτής Γραμματέας

Isabelle BERRO – LEFÈVRE

Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση του συνημμένου γαλλικού εγγράφου
Αθήνα, 5/2/2014 Μεταφράστρια Ε. Παπαμαύρου